

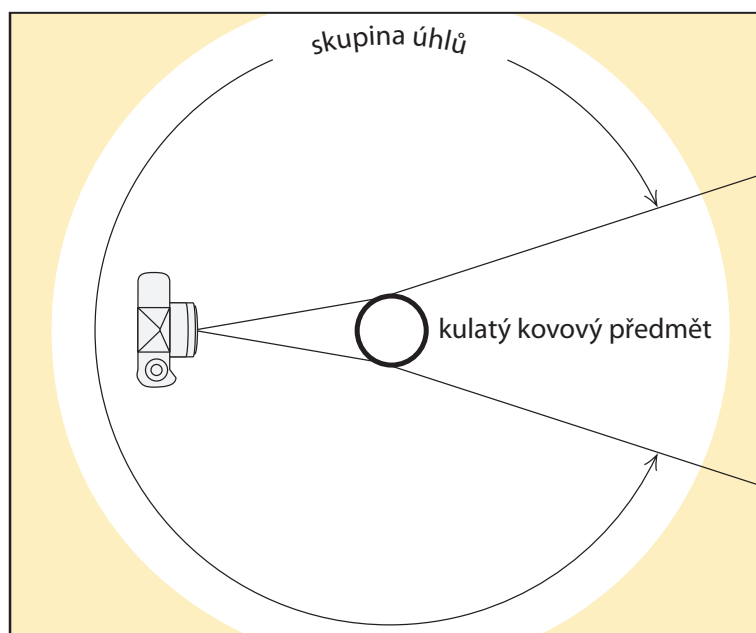
A nakonec si povšimněte, že na přední straně krabice se nám objevila struktura, kterou jsme v předchozích příkladech nezaznamenali. To je tím, že neviditelné světlo je účinné jen v malé oblasti podložky. Když totiž není kov absolutně hladký, je skupina úhlů odrazu světla nutná pro jeho nasvícení třeba větší. Dále si vyzkoušíme extrémní příklad uvedené skutečnosti.

KULATÝ KOV

Svícení kulatého kousku kovu začíná, jako u každého jiného kovového předmětu, prozkoumáním skupiny úhlů odrazu světla, které vytváří přímý odraz světla. Na rozdíl od jiných tvarů kovových předmětů, zahrnuje skupina úhlů odrazu světla určená kovovým předmětem kulatého tvaru téměř celý okolní svět!

Obrázek 6.29 ukazuje příslušnou skupinu úhlů odrazu pro fotoaparát snímající kulatý kovový předmět z obvyklé vzdálenosti. Připomeňte si, že fotografování kovových předmětů vyžaduje důkladnou úpravu jejich okolí. Kulaté kovové předměty vyžadují ještě více práce, abychom mohli začít se svícením, protože odrážejí ze svého okolí daleko větší část.

Uvědomte si, že fotoaparát bude vždy v té části okolí, která se v kulatém kovovém předmětu bude odrážet. Neexistují žádné po-

6.29 Tato skupina úhlů odrazu pro kulatý kovový předmět zahrnuje celé okolí včetně fotoaparátu.

můcky, které by fotoaparát (ani měchový) dostaly ze skupiny úhlů odrazu, odrážených kruhovým kusem kovu. A navíc bude odraz fotoaparátu vždy přesně uprostřed kovové předlohy, tedy v místě, kterého si divák nejvíc všimá.

Pro toto cvičení použijeme nejobtížnější ze všech prvků – hladkou kovovou kouli. Problémy s tím spojené ukazuje obrázek 6.30.

Prvním krokem při řešení problému musí být odstranění všech nezbytných předmětů z okolí. Samozřejmě, že fotoaparát je jedním ze zavazujících objektů, které neuklidíme ani při nejlepší vůli. Máme tři způsoby, jak odstranit odlesk fotoaparátu: můžeme odraz zamaskovat, umístit fotoaparát do tmy anebo dát předlohu do fotografického stanu.

Maskování odrazu

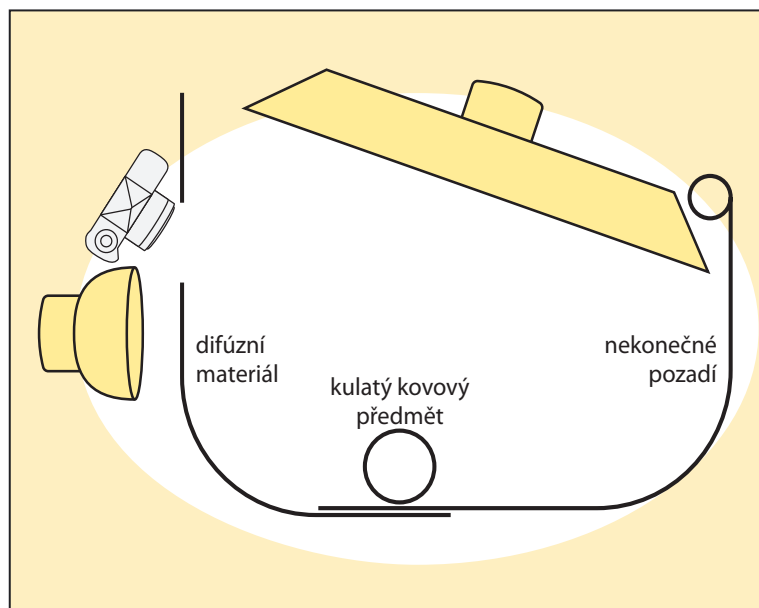
Maskování je pro naše účely jakýkoli představitelný zmatek, který nám pomůže udělat nežádoucí odrazy méně zřetelnými. Někdy nám sám fotografovaný předmět s maskováním pomůže. Pokud má nepravidelný povrch, může se odraz fotoaparátu stát jednou z nerovností.

Maskování také poskytnou jiné předměty dodané do záběru. Odrazy předmětů obklopujících kovovou předlohu mohou rozbít

6.30 Obecný problém v podání kulatého kovu.

6.31 Vybudování světelného stanu okolo předlohy a fotografování dírou v něm je jednou z cest, jak snížit počet nežádoucích odlesků na lesklých kulatých předmětech.

odrazy jiných předmětů, které nechceme divákovi ukázat. Kdyby odrazy v předloze na obrázku 6.30 byly předměty, které souvisí se zobrazovanou scénou a ne studiové vybavení, bylo by to dobré maskování. Malé předměty můžeme umístit na vršek odrazu větších předmětů, aby trochu splynuly.

Fotoaparát ve tmě

Když umístíme fotoaparát do tmy, pak nemůže vidět svůj vlastní obraz v odrazech od kovové předlohy. Když to bude možné, omezte světlo jen na předlohu. Pomůže vám i delší ohnisko objektivu. Nechtěné světlo osvítilo fotoaparát s menší pravděpodobností, když bude ve větší vzdálenosti od předlohy.

Pokud nemůžete zabránit tomu, aby světlo ozářilo i fotoaparát, může vám pomoci přikrytí nějakým tmavým materiálem. Pár kousků černé pásky pomohlo zakrýt jasné části fotoaparátu z obrázku 6.30. Černá látka nebo černá deska s dírou pro objektiv může schovat celý fotoaparát.

Ale tyto postupy se uplatní jenom ve velkých ateliérech, kde se v kovu neodrazí okolní stěny. V menších místnostech nám nezbu-
de nic jiného, než si postavit fotografický stan.

6.32 Fotografie lesklého kulatého předmětu s pomocí světelného stanu z předchozího obrázku. Stan sám o sobě není kompletním řešením, ale následné maskování dokončí celý postup.

Použití fotografického stanu

Fotografický stan je potažený bílou látkou a měl by poskytovat dostatek prostoru i možnost nasvícení předlohy. Fotografovaný předmět bývá uvnitř a fotoaparát zvenku nahlíží dovnitř malým otvorem. Světelné stany jsou často používány pro fotografování kovů nebo jiných předmětů s velkým podílem přímých odrazů světla, ale někdy jsou také používány v případech, kdy potřebujeme velmi měkké světlo jako třeba u vědeckých vzorků nebo v módní fotografii.

Světelný stan může být vyroben z neprůhledné bílé látky, jako třeba ze soustavy bílých odrazných desek. Potom můžeme dostat světlo dovnitř a odrazit ho od stěn stanu. Dostaneme sice měkké světlo, ale zdroj světla se zřetelně odrazí v zrcadlové předloze. Častěji se pro výrobu stanu používají průsvitné materiály a světlo proniká dovnitř právě přes stěny stanu.

Ideálním stanem je průsvitná bílá klenba bez viditelných švů. Většina fotografů se tomuto ideálu snaží přiblížit co nejvíce použitím průsvitného papíru nebo plastu. Jeden z možných způsobů je na obrázku 6.31.

Na obrázku neukazujeme jiná světla, než je velký softbox, který je nedělitelnou součástí našeho světelného stanu. Doplnková světla mohou být někdy užitečná, ale jejich použití, umístění i velikost